

Boven: *De Houten Prins*
Onder: *Act without words*

- 1, 2 juni Utrecht, Stadsschouwburg
(Grote Zaal), 20.00 uur
5, 6 juni Amsterdam, Nieuwe de la Mar
Theater, 20.15 uur
9, 10 juni Rotterdam, Luxor Theater,
20.15 uur

Hongaars Staatspoppentheater

De Houten Prins

(B. Bartók)

Dansstuk in één akte

Libretto Béla Balázs

Bewerking Dezső Szilágyi

Ontwerpen Vera Bródy

Regie Kató Szönyi

Muziek Béla Bartók, Hongaars

Staatssymfonie-orkest
o.l.v. János Ferencsik

Prins István B. Kiss

Prinses Márta Szakály

Fee Gertrúd Havas

De houten prins Melinda Kása, Henrik Gyurkó

Natuurkrachten Pál Elekes, Béla Csajághy

bomen, water Irén Szöllösy, István Erdős,
Imre Pataky, Hugó Gruber,
Gyula Kovács

Act without words

(S. Beckett)

Muziek Stamford Conway

Ontwerpen Iván Koós

Speler Imre Pataky

Regie Kató Szönyi

Aventures et nouvelles aventures

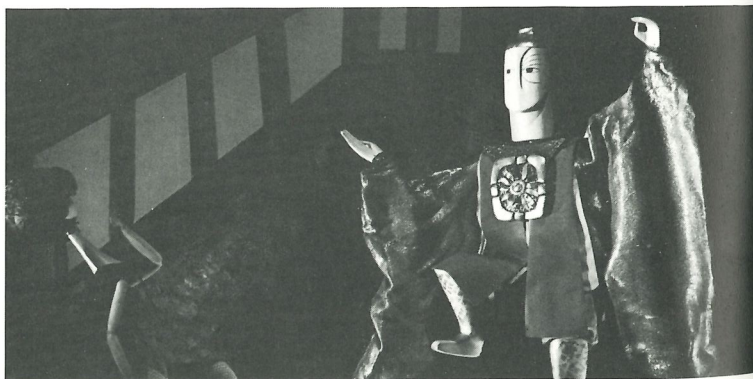
(G. Ligeti)

Muzikale groteske in één scène
Libretto Dezső Szilágyi
Ontwerpen Iván Koós
Regie Kató Szönyi
Muziek György Ligeti (Deutsche
Grammophon Gesellschaft)
Man Imre Pataky, Henrik Gyurkó
Vrouw Márta Szakály, Béla Csajághy
Meisje István Erdős, Melinda Kássa

De Wonderbaarlijke Mandarijn

(B. Bartók)

Pantomime in één akte
Libretto Menyhért Lengyel
Bewerking Dezső Szilágyi
Ontwerpen Iván Koós
Regie Kató Szönyi
Muziek Bela Bartók, Philharmonisch Orkest
van Boedapest o.l.v. János Sándor
De Mandarijn István B. Kiss, Imre Pataky, Hugó
Gruber
Het meisje Iren Szöllösy, Márta Szakály
Eerste boef Béla Csajághy
Tweede boef Henrik Gyurkó
Derde boef Pál Elekes
Oude man Istvan Erdős
Jonge man Gertrúd Havas

De Wonderbaarlijke Mandarijn

3 juni Utrecht, Stadsschouwburg,
14.30 uur
6, 7 juni Amsterdam, Nieuwe de la Mar
Theater, 14.00 uur
10 juni Rotterdam, Luxor theater,
14.00 uur

Voorstelling voor kinderen met ouders

De Houten Prins

(B. Bartók)

Dansstuk in één akte
Libretto Béla Balázs
Bewerking Dezső Szilágyi
Ontwerpen Vera Bródy
Regie Kató Szönyi
Muziek Béla Bartók, Hongaars
Staatsymfonie-orkest
o.l.v. János Ferencsik
Prins István B. Kiss
Prinses Márta Szakály
Fee Gertrúd Havas
De houten prins Melinda Kássa, Henrik Gyurkó
Natuurkrachten Pál Elekes, Béla Csajághy
bomen, water Iren Szöllösy, István Erdős,
Imre Pataky, Hugó Gruber,
Gyula Kovács

Petroesjka

(I. Strawinsky)

Burleske scènes in vier tableaux
Libretto Igor Strawinsky, Alexandre Benois
Bewerking Dezső Szilágyi
Ontwerpen Iván Koós
Regie Kató Szönyi
Muziek Igor Strawinsky, Columbia
Orchestra o.l.v. Igor Strawinsky
Petroesjka
Messenwerper, man met beer,
koetsier István B. Kiss
Ballerina Gertrúd Havas
Moor, dronkaard, vuurspuwer Pál Elekes
Tovenaar, acrobaat, danser Imre Pataky
Poppenspeler, koorddanser,
gemaskerde man Istvan Erdős
Min, straatdanser Márta Szakály
Koetsier, soldaat, poppenspeler Hugó Gruber
Zigeunermeisje, dwaas Iren Szöllösy
Gemaskerden en kermisklanten Melinda Kássa, Henrik Gyurko,
Béla Csajághy, Gyula Kovács

De Sprookjesgrot

In West-Europa heerst het foutieve idee, dat in landen als Hongarije een oeroude, wijdverspreide poppenspeltraditie bloeit, zoals bijvoorbeeld in Tsjechoslowakije of Rusland. Natuurlijk waren er in Hongarije wel hier en daar een paar spelers, voortgekomen uit het vroegere kerkelijke poppenspel, maar dat was in het begin van de twintigste eeuw al een uitgestorven fenomeen.

Vlak na de Tweede Wereldoorlog ontstaat in bijna alle dan communistisch geworden landen een nieuw soort poppentheater, een type dat een ieder van grote afstand als Oosteuropes herkent: grote shows met veel spelers en nog meer poppen.

Zo werd in 1947 in Boedapest het poppentheater 'De sprookjesgrot' opgericht, dat in 1949 van particulier theater promoveerde tot officieel Staatstheater. Werden er in het begin vooral de volwassenen geamuseerd met satires, cabaretnummers en dergelijke, waarin politieke en sociale grappen verder konden gaan dan in andere 'mensen'-cabarets, later werd het meer de opvoedende taak van het poppenspel kinderen gevoel voor theater bij te brengen.

Na verloop van tijd begonnen er net als in de omringende landen steeds meer groepen met voorstellingen door het land te reizen. Op het ogenblik herbergt het Staatstheater maar liefst acht verschillende speelgroepen. Vanuit een nogal realistische stijl in het begin, werden poppen, decors en speltrant steeds gestileerder. Een tijdlang is er alleen voor kinderen gewerkt, maar in de jaren zestig is er weer een repertoire voor volwassenen opgebouwd, dat meteen al enorm succes oogstte.

Alle denkbare speeltechnieken worden gebruikt, stokpoppen, handpoppen, schimmen enzovoort. Verder werkt men ook met 'zwart licht', een systeem dat in Nederland eerder te zien was bij Tjechische groepen, waarmee je in fluorescerende kleuren geverfde voorwerpen kunt laten bewegen zonder dat de spelers te zien zijn. Naast de diversiteit in vormen wordt er ook een zeer brede keuze uit het wereldrepertoire gemaakt, van Shakespeare tot Dürrenmatt.

Het is voor de eerste maal dat het Hongaarse Staatstheater in ons land te zien is. In dit festival komen enige representatieve stukken zoals De Houten Prins van Bela Bartók en Petroesjka van Strawinsky, stukken die de enorme technische mogelijkheden van dit gezelschap heel goed laten zien.

De Houten Prins van Bela Bartók naar een libretto van Balazs.

Een knappe prins komt uit zijn kasteel, net wanneer een prinses haar Kasteel binnen gaat. De prins wordt onmiddellijk verliefd op haar en probeert haar tegen te houden, maar door magie keert het omringende woud zich tegen hem en de wild geworden slotgracht verspert hem de weg. Dan krijgt de prins een idee: hij pakt zijn staf, gooit zijn mantel er overheen, zet zijn kroon erop met zijn lokken die hij afknijpt en zwaait daarmee naar de prinses die ten leste naar hem kijkt. Maar ze vindt de staf veel leuker dan de prins zelf. De staf wordt betoverd tot houten prins en de prinses danst met hem weg.

De echte prins, kaal en ontdaan van zijn glorie wordt door het betoverde woud weer in oude staat hersteld. De prinses vindt hem nu uiterst aantrekkelijk, maar nu is het zijn beurt om haar af te wijzen. Zij takelt zich toe en vernedert zichzelf voor de prins die haar uiteindelijk in de armen sluit.

De Wonderbaarlijke Mandarijn van Bela Bartók naar een libretto van Menyhert Lengyel.

Een mooie prostituée wordt door drie boeven geprest om mannen te lokken die vervolgens worden beroofd. De eerste twee mannen blijken arme drommels te zijn, dus niet de moeite waard, maar de derde is een rijk aangeklede mandarijn en dus meer geschikt voor de vuige plannen van de bandieten. De mandarijn raakt in vuur en vlam voor het meisje, en wat de

pooiers ook ondernemen, ze proberen hem te wurgen, en dood te steken, alles mislukt. Totdat het meisje door medelijden bewogen, hem omarmt en hij dood neerzigt...

Aventures et nouvelles aventures van György Ligeti.

Een driehoeksverhouding, weergegeven door allerlei kledingstukken in de garderobe.

Act without words van Samuel Beckett.

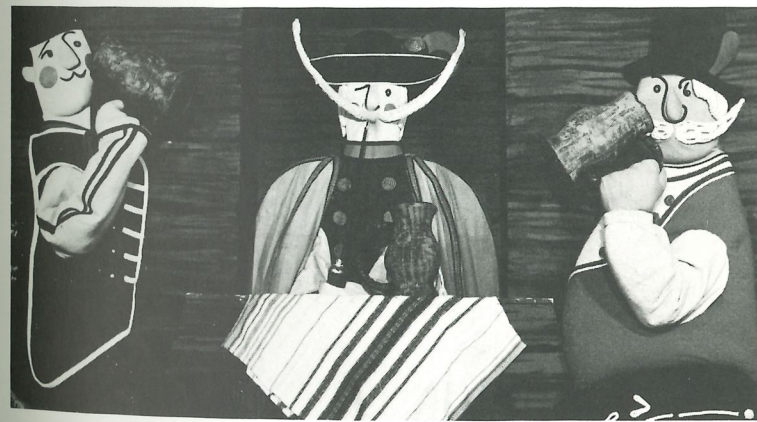
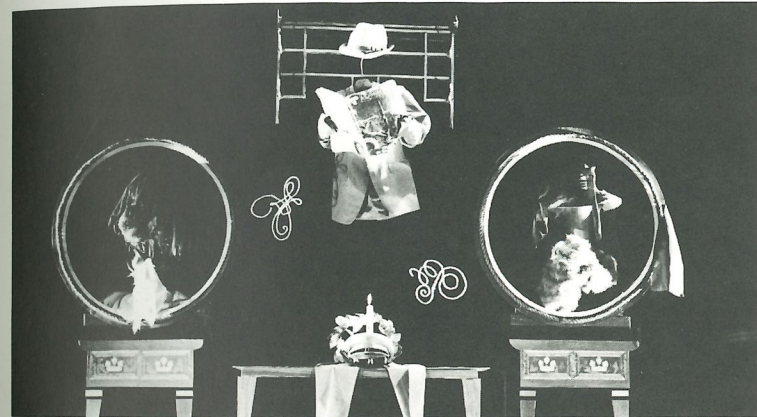
Het lijkt of de Pierrot-figuur alles in de schoot geworpen krijgt, maar intussen gaat toch alles mis. Maar hij versaat niet.

Petroesjka van Igor Strawinsky.

Op de kermis van St. Petersburg is het groot feest. Van alles is er te zien, een vuurvreter, een beretemper, akrobaten, een man met een orgeltje, teveel om op te noemen. Het publiek gaat in grote drommen overal kijken. Temidden van dit spektakel heeft de spullenbaas zijn poppentheater opgezet waarin een wilde dans te zien is van Petroesjka (de Russische Jan Klaassen), de Ballerina en de Moor.

Petroesjka wordt weggeschopt, hij is evenals de Moor verliefd op de Ballerina, die zich door de Moor wat laat inpalmen. De twee mannen krijgen ruzie, de Ballerina vlucht, en Petroesjka wordt achtervolgd door de Moor. Te laat, het meisje kan niet meer ingrijpen, Petroesjka wordt neergestoken.

Maar boven het dak van de poppenkast verschijnt zijn onsterfelijke geest die een lange neus trekt naar zijn vroegere vijanden.

Boven: *Aventures et nouvelles aventures*
Onder: *Petroesjka*